

Demokratikommittén har tittat närmare på ungdomsrådets utveckling i Tranås kommun

En del av demokratikommitténs uppdrag handlar bland om att främja demokratiutvecklingen i vår kommun, inte minst när det gäller ungdomars engagemang. I kommittén har vi sett det som synnerligen viktigt att öka ungdomars samhällsengagemang i kommunen och att vi i den kommunala verksamheten och som politiker på ett bra sätt klarar av att ta tillvara på ungdomars idéer och initiativ. Som en del av det engagemanget har vi under hösten 2008 tittat närmare på hur ungdomsrådet fungerar. Vi har fört en konstruktiv dialog med både ungdomsrådet och kultur och fritidsförvaltningen kring ungdomsrådets nuvarande situation och vad som skulle kunna förbättras.

Det vi kunnat konstatera är bl a att ungdomsrådet har en aningen diffus roll i kommunens organisation och att vuxenansvaret för att verksamheten fungerar är oklart och bristfälligt. Ungdomsfrågorna har organiserats via kultur och fritidsförvaltningen, där har kultursekreterare Claes Nyqvist jobbat med ungdomsfrågor, då främst ur kultursynpunkt. Kultur och fritidsnämnden har vidare utsett två kontaktpolitiker, Hannah Hellgren och Per Ulvsbo när det gäller just ungdomsfrågor men detta gäller egentligen inte klart uttalat ungdomsrådet.

Ytterligare ett problem som vi har sett - de förövrigt också delar med många andra ideella verksamheter - är nyrekryteringen. Detta är naturligtvis ett rätt så centralt problem då engagerade medlemmar blir äldre och kanske flyttar eller vill prioritera studierna. I dagsläget har ungdomsrådet ofta inte ens en handfull medlemmar på sina möten.

I demokratikommittén är vi överens om att vi från vuxenvärlden måste ta vårt ansvar för att se till att den här typen av verksamheter fungerar och har en kontinuitet utan att för den skull inkräkta och begränsa ungdomarnas frihet och kreativitet. För att hitta en lösning har vi genom några träffar i en arbetsgrupp under hösten tittat lite på hur andra kommuner gör och hur ungdomsrådet själva ser på saken.

Det vi kommit fram till är följande:

En av de viktigaste problemen vi stött på är att vi i vuxenvärlden inte riktigt har gjort klart för oss själva varför vi vill ha ett ungdomsråd och vad vi vill att det ska ha för roll i kommunen. Om inte vi vet det så kommer inte våra ungdomar heller att veta det. Detta måste klargöras – naturligtvis i samråd med befintligt ungdomsråd.

Ett mål med ungdomsrådet skulle kunna vara att använda det som remissinstans för frågor som berör ungdomar på olika sätt, riktlinjer för detta bör naturligtvis i sådana fall utarbetas. För att detta ska fungera krävs dock att kontinuiteten fungerar bättre samt att ett bra tjänstemannastöd finns för att den formella gången ska fungera. Här kan det dock vara viktigt att fundera både en och två gånger kring hur pass formellt vi vill att ett ungdomsråd ska vara. Vad kräver vi och vad kan vi kräva, vad vill ungdomarna!

Ungdomsrådets organisatoriska tillhörighet bör fastställas. Där bör man tänka på att ungdomsrådet inte i första hand är en kulturaktivitet utan ett sätt för ungdomar att göra sin röst hörd och att lyfta idéer och komma med förslag inom hela kommunens verksamhetsområde. Det kan även handla om t ex skolan, cykelbanor, näringslivets utveckling, miljöfrågor, pendlingsmöjligheter osv. En placering inom kultur- och fritid är därför kanske inte det optimala. Andra tänkbara placeringar skulle kunna

bara i HUT-organisationen beroende på hur den ser ut framöver eller direkt under kommunstyrelsen. Andra möjligheter finns säkert också.

För att bidra till kontinuitet i arbetet samt för att säkerhetsställa att nödvändig kunskap och erfarenhet finns tillgängligt bör ungdomsrådet få stöd från en förvaltning/tjänsteman. Ansvariga politiker bör också utses, helst minst en från varje nämnd. För att ytterligare stärka kontinuiteten bör man överväga om varje högstadieskola samt gymnasieskolan ska utse exempelvis två representanter för varje skola och därutöver ha ett antal fria platser (ett sätt som ungdomsrådet i Östersund arbetar med).

Ett konkret sätt att sätta ungdomsfrågor och ungdomsdemokrati på dagordningen är att genomföra den sk LUPP enkäten som ungdomsstyrelsen tagit fram.

”Lupp är en enkätundersökning som alla kommuner ska kunna delta i och använda sig av för att förverkliga ungdomars rätt till verklig makt och välfärd. I enkäten får ungdomar möjlighet att själva uttrycka hur de upplever sin livssituation och utifrån svaren kan kommunen utveckla sin verksamhet i rätt riktning.”

Mycket stöd och bidrag för utveckling av ungdomsdemokratin finns att söka både hos ungdomsstyrelsen och länsstyrelsen m fl. Kommunen har också god kompetens inom området både inom kultur- och fritidsförvaltningen och inom BU-förvaltningen.

Slutligen hoppas vi att ytterligare fokus kan läggas på ungdomsdemokratin i Tranås under de kommande åren. Vi tror att det är viktigt för både demokratin och ungdomarnas utveckling men också för hela Tranås utveckling. En kommun där ungdomar trivs, utvecklas och mår bra kommer lättare att attrahera nya barn- och ungdomsfamiljer, ungdomarna stannar i högre utsträckning i kommunen och nya ungdomar flyttar hellre hit för jobb och studier. Dessutom tror vi att ungdomar som får en positiv bild av sin uppväxt och flyttar ifrån kommunen för studier på annan ort gärna flyttar tillbaka till sin hemkommun när de själva ska söka jobb, hitta bostad och bilda familj.